

1.	2.	3.	4.	5.	6.
PŘIKÁZÁNÍ	KOMENTÁŘ	PŘED ČÍM NÁS CHRÁNÍ?	CO MI PŘIKÁZÁNÍ NABÍZÍ?	POZITIVNÍ HODNOTA, KTERÁ NEJLÉPE VYSTIHUJE PŘIKÁZÁNÍ	OTÁZKA/Y K ZAMYŠLENÍ
1. Nebudeš mít jiného Boha mimo mne. Nezobrazíš si Boha.	Hospodin je ten, který člověka vyvádí z otroctví. Skutečně mu na člověku záleží, má ho rád. Nemůžeme si jej však zotročit, zmanipulovat jej. On je ten, který stvořil zemi i lidi.	Před otroctvím jiných bůžků. Před sektou. Před závislostí (otroctví) na lidech nebo věcech.	Boží lásku, která mne ochraňuje. Naučím se věci využívat tak, aby mi věci pomáhaly, ale nezotročovaly mne.	Víra	Je v mém životě něco, čemu dělám otroka? Co mě omezuje? Využívám věci (např. mobily, televizi apod.) tak, abych nebyl jejich otrokem?
2. Nezneužiješ jména Hospodina, svého Boha.	Hospodin řekl z hořícího keře Mojžíšovi: „Jsem, který jsem.“ Jinak řečeno: „Vždycky jsem byl, jsem a budu. Jsem zcela jedinečný Bůh.“ V modlitbě „Otče náš“ se modlíme: „Otče náš, jenž jsi na nebesích, buď posvěceno tvé jméno.“ Nechali jsme se pokřtít a stali jsme se křesťany. Neseme tedy Boží jméno na sobě.	Před zneužitím Božího jména k manipulaci. Před formální zbožností.	Úctu k Bohu, úctu k sobě a k druhým lidem. Správné vnímání Boha a jeho vůle.	Úcta	Vyslovuji vždy Boží jméno s úctou? Uvědomuji si, že i já nesu Boží jméno? Nesu ho hrdě a s úctou?
3. Pamatuj na den odpočinku.	V šesti dnech učinil Hospodin nebe i zemi, moře a všechno, co je v nich, a sedmého dne odpočinul. Proto požehnal Hospodin den odpočinku a oddělil jej jako svatý (Ex 20,11) Bůh je tady nejen s člověkem, ale také pro člověka. Bůh si na člověka vždycky udělá čas.	Před vyčerpáním – jak fyzickým, tak duchovním. Před rozpadem vztahu mezi člověkem a Bohem, ale také mezi lidmi.	Být více s Bohem, být více s druhými lidmi, s rodinou – mít více času pro druhé. Čas na komunikaci. Mám radost ze své práce.	Vděčnost. Čas	Jak nakládám se svým časem v neděli? Mám čas pro Boha? Mám čas pro druhé lidi? Nenechávám si zbytečně úkoly na neděli?

1.	2.	3.	4.	5.	6.
PŘIKÁZÁNÍ	KOMENTÁŘ	PŘED ČÍM NÁS CHRÁNÍ?	CO MI PŘIKÁZÁNÍ NABÍZÍ?	POZITIVNÍ HODNOTA, KTERÁ NEJLÉPE VYSTIHUJE PŘIKÁZÁNÍ	OTÁZKA/Y K ZAMYŠLENÍ
4. Cti otce svého i matku, abys byl dlouho živ na zemi, kterou ti dává Hospodin, tvůj Bůh.	V izraelském národě byl muž odpovědný za soužití rodiny jak minulé, tak budoucí. Bylo normální, že pod jednou střešou žili příslušníci dvou i více generací. Zestárlí rodiče tak byli pod Boží ochranou. Cti otce i matku tak znamenalo ochraňovat rodinu. V rodině se také předávala víra. V jiných kulturách se o starého člověka nikdo nestaral.	Neustálé hádání se.	Bezpečný a klidný život. Soulad v rodině.	Tolerance. Vzájemná pomoc. Domov.	Co pomáhá mé rodině k tomu, aby v ní byly dobré vztahy? Jsem i já dobrým svědkem své víry ve své rodině?
5. Nezabiješ.	Izraelité vnímali život jako dar od Hospodina; útok proti životu byl proto vnímán jako útok proti Hospodinu samotnému. Toto přikázání nás inspiruje k tomu, abychom život nelikvidovali. Bůh si přeje, abychom život spolu s ním tvořili a chránili.	Před válkami. Před myšlenkami, které mohou vést k nenávisti vůči druhým lidem. Před sebevraždou – ať už fyzickou nebo duševní.	Mír. Klid. Šťastný život. Pokoj.	Zdraví. Úcta k lidskému životu. Mír. Pokoj	Vnímám svůj život jako dar od Boha? Vnímám život druhých lidí jako dar od Boha?
6. Nezesmilníš	Přesnější překlad slova „nezesmilníš“ by zněl: „nezcizoložíš“ (nebudeš s cizím sdílet lože). Toto přikázání chrání manželství jako takové, protože manželství je základem existence rodiny.	Chrání manželský svazek. Před nevěrou. Před nezávazným životem. Před nemocemi.	Věrnost v manželství. Jistotu. Úctu ke svému tělu. Stabilitu rodiny.	Zodpovědnost; Věrnost.	Jak vnímám své tělo?
7. Nepokradeš.	V prvotním významu se toto přikázání týkalo únosu a zadržování člověka se zjištěným cílem. V nynějším významu má všeobecný význam a je namířeno zejména proti okrádání člověka o základní hmotné prostředky k životu.	Před vykořisťováním. Před tím, že mi nikdo nevezme to, co je moje.	Vlastnictví. Dobré mezilidské vztahy.	Přejícnost.	Přeji druhému člověku to, co má a já ne?

1.	2.	3.	4.	5.	6.
PŘIKÁZÁNÍ	KOMENTÁŘ	PŘED ČÍM NÁS CHRÁNÍ?	CO MI PŘIKÁZÁNÍ NABÍZÍ?	POZITIVNÍ HODNOTA, KTERÁ NEJLÉPE VYSTIHUJE PŘIKÁZÁNÍ	OTÁZKA/Y K ZAMYŠLENÍ
8. Nevydáš proti bližnímu svému křivé svědectví.	Týká se soudního procesu, při kterém svědkové přísahají: křivá přísaha mohla způsobit záhubu nevinného člověka. Toto přikázání zavazovalo toho, kdo vydával svědectví u soudu. Nesl před Bohem odpovědnost, že nepoškodí toho, o kom svědčí. Neměl zapomínat, že jde o bližního. Příklad soudní praxe byl vzorem i pro všední život. Člověk, který se osvědčil jako pravdivý svědek u soudu, nemůže přece jinde povolovat lži a urážet bližního. Tak se toto přikázání stává obecným pro jakékoli svědectví o bližním, nejen u soudu, ale i v obci a na pracovišti, v rozhovoru s přáteli... Volá k pravdivosti ve vztahu k druhému člověku.	Před zneužitím pravdy. Před nespravedlivým odsouzením. Před záhubou nevinného. Před pomluvou.	Svobodný život. Člověk má zastání. Nemusí se bát o svůj život. Důvěru ve spravedlnost. Vede člověka k pravdivosti.	Pravda. Upřímnost. Čest a spravedlnost.	Jsem nositelem pokoje a lásky ve vztahu k druhým lidem? Jsem pravdivý sám k sobě?
9. Nebudeš dychtit po domě svého bližního. 10. Nebudeš dychtit po ženě svého bližního.	Jedná se o dychtivost jako silnou vášeň, která je v lidském nitru, a ze které vycházejí nejrůznější zlé skutky a zlo. Předmětem je vše, co patří bližnímu. Chtivost se může lehce stát činem a vede k přestoupení ostatních přikázání.	Před závistí, která ničí člověka. Před touhou, která nedá člověku spát. Před trápením se. Před okradením.	Svobodu a klid v duši. Zachování mého majetku. Zachování rodiny.	Svoboda. Pokoj. Klid.	Přeji druhému člověku dobro? Není v mém nitru nějaká dychtivost, která ubližuje mě a může ublížit druhým lidem?

Pozn.: Tabulka je zpracována na základě těchto publikací: Mgr. JONCZY, R. *Desatero trochu jinak (nejen) pro teenagery*. Maranatha 2004; Pentateuch; ThDr. BIČ, M. *Starý Zákon, překlad s výkladem, Svazek 2. Exodus – Leviticus*, Kalich 1975